

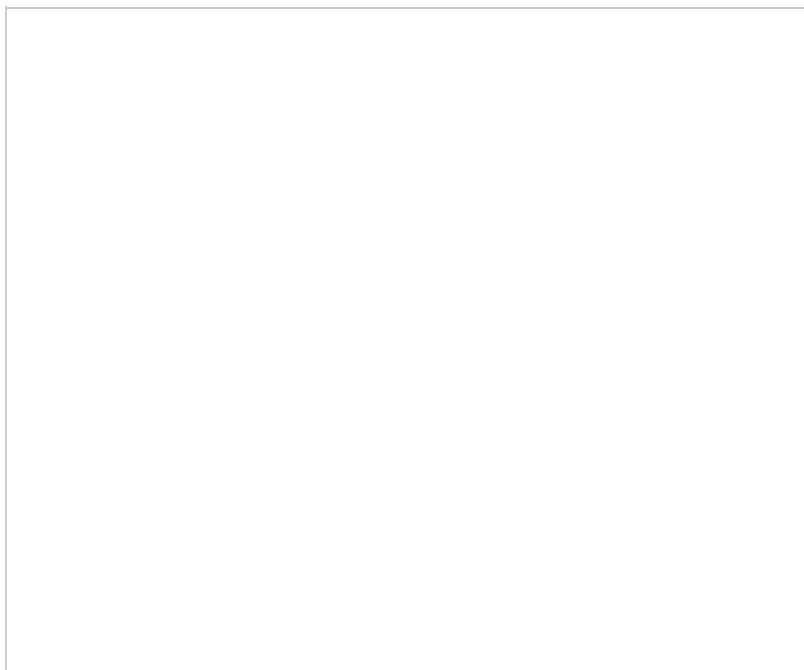

Olavinlinnan ohittaminen vesitse on aina yhtä sykähdyttävä elämys. Pauliina (oik.) ja Paula olivat tulleet Puijon kyydissä edellispäivänä Heinäveden reittiä ja jatkoivat matkaa katsomaan Puijon kannelta Leppävirran lapsuuden maisemia.

RISTEILY: Vielä ehtii kahden kanavan Leppävirran reitille

6.7.2017 8.36

Aikoinaan paketoitu Leppävirran matkustajalaivareitti korkattiin kesäkuussa uusiksi kahdenkymmenen vuoden tauon jälkeen, kun m/s Puijo seilasi Savonlinnan ja Kuopion välin kahdesti molempiin suuntiin.

Heinäkuussa laiva sahaa kaupunkien väliä vain Heinäveden kautta, mutta elokuussa taas ajetaan kahdesti Kuopiosta Savonlinnaan Soisalon länsipuolitse. Eli vielä ehtii tänä kesänä tutustua tähän Etelä- ja Pohjois-Savon yhdistävään historialliseen Leppävirran reittiin, jonka varrella ”siintävät seljät ja salmien suut” tarjoavat yli kymmenen tunnin kosketuksen Saimaan ainutlaatuiseseen vesilabyrinttiin.

Alkukesän säät eivät matkailijoita hellineet, mutta perjantaina kesäkuun viimeisenä ilmat suosivat. Savonlinnasta lähdetessä matkustajia oli tosin vain pari kourallista, mutta harvinainen luonnonilmiö nimeltä aurinko oli herättänyt reitin varren mökkiläisiä ja paikallisia asukkaita astumaan laivaan välilaitureilta.

Niitä on reitin varrella neljä: Rantasalmen Järvisydän, Varkauden Taipale sekä Leppävirran Unnukka ja Konnus. Tosin Järvisydämen laiturilta kukaan ei laivaan pyrkinyt, mikä itse asiassa oli hyvä juttu. Vasta avattu Hotel & Spa Järvisydän näet pötee alkukankeutta siinä määrin, että sopimuksesta huolimatta laiturin ei ollut järjestetty Puijolle vapaata paikkaa. Tuskin sitä olisi ehditty järjestääkään, vaikka kylpylähotellin omistaja laiturilla hädissään juoksentelikin. Olavinlinnan ohittaminen vesitse on joka kerta sykähdyttävä elämys. Kun Kyrönsalmesta alkava Haapavesi on ylitetty, poiketaan 4,2 metrin syväväylältä aivan järven länsirantaa myötäilevää 2,4 metrin väylää pitkin Järvisydämeen. - On enemmän nähtävää, kuten totesi Puijon päällikkö **Kari Vääntinen**, sisävesikkipari neljännessä polvessa.

Valkokylkisten höyrylaivojen historiallisilla syntyvesillä

Taipaleen kanavaa lähestyttäessä ohitetaan paikka, jota hyvällä syyllä voisi kutsua suomalaisten sisävesihöyryjen pyhätköksi: Lehtoniemen Konepaja (1888 – 1929). Siellä valmistui aikoinaan 205 höyrylaavaa ja 360 höyrykonetta. Konepajan muinaisesta olinpaikasta ei laivalle näy mitään konkreettista. Mutta kun Leppävirran reitillä saadaan kaiuttimien välityksellä tapahtuva reittiesittely toimimaan Heinäveden tyyliin, niin Lehtoniemen mainitsemista ei todellakaan voi sivuuttaa. Mainittakoon, että Runoilijan tietä Tampereelta Virroille liikennöivä s/s Tarjanne ja Jyväskylässä risteilyä ajava s/s Suomi ovat alkuperäisiä lehtoniemisiä. Tarjanne valmistui vuonna 1908 ja Suomi 1906.

Taipale on kanabongarin unelma: korkeusero yli viisi metriä. Kun Varkaudesta 20 vuoden tauon jälkeen oli jälleen tullut matkustajasatama, niin tottahan Puijo oli houkutelut kanavan varrelle runsaasti uteliaita. Ennen kuin laiva pääsi sulkuun, matkustajilla oli aikaa mennä maihin kuvaamaan laivaansa. Lounaskin oli jo syöty: alkusalaatti, uunilohta hollandaise-kastikkeen ja tilliperunoiden kera, marjakiisseli.

Kun luoteisen metsänreunan yläpuolelle kohoaa kirkontorni, se kertoo laivan lähestyvän Leppävirran keskustaa. Varkauden ja Leppävirran välinen selkä on Unnukka. Samannimisistä ovat paikallinen laivalaituri ja sen vieressä oleva tehtaanmyymälä. Leppävirran kirkon arkkitehti on itseltään **C.L. Engeliltä**. Kirkkomaalla on vuonna 1934 tapahtuneen, 34 uhrin vaatineen s/s Louhen haaksirikon muistomerkki.

Onnettomuus sattui Heinäveden reitin puolella Suvasvedellä, mutta Leppävirran alueella. Rohkenen tehdä ehdotuksen valmisteilla olevaan reittiesittelyyn: kuuluisista leppävirtalaisista mainittakoot **Jorma Hynninen**, **Mikot Kuustonen** ja **Perkoila** sekä silmäkääntäjä **Kuikka-Koponen**. Kansanedustajia ja/tai ministereitä kunta on tuottanut pitkälti toistakymmentä. Sikäläinen on myös saappaanheiton ME:n 67,30 heittänyt **Jukka Vesterinen**. Unnukan jälkeen Puijo puikkelehtii Leppävirran kapeikoissa, alittaa Soisaloon vievän sillan ja pysähtyy ensimmäisen selän jälkeen odottamaan pääsyä Konnuksen kanavaan. Sulku on vaatimaton, korkeusero vain puolisen metriä. Mutta kanava oli rakennettava, sillä viereinen, luonnontilainen koski on purjehduskelvoton.

Vihreän kullan vesireitti

Kahdenkymmenen vuoden tauon jälkeen matkustajalaiva on kiinnittynyt laiturin Varkaudessa. Kuvassa Puijo odottelee pääsyä Taipaleen kanavaan.

Puijon päällikkö **Kari Vääntinen** (vas.) on Saimaan sisävesikkipari jo neljännessä polvessa. Kansimies **Mikko Martinen** vuorotteli hänen kanssaan ruorin ääressä.

Pariisilaisten **Sophie** ja **Patrick Saurat**’n matka Saimaalle sai yllättävää lisäarvoa.

Koirus ja Sotkanselkä ovat avoimia ulapoita ennen Puutossalmea. Matkan aikana Sotkanselällä vastaan tuli työntöproomu täydessä puutavaralastissa. Sattuu niin, että aluksen kipparina oli Kari Vänttisen isä **Heikki**, päämääränä Joutseno kaukana Saimaan etelärannalla. Jo aikaisemmin nähtiin hinaajan vetämä pitkä tukkilautta. Kippari tiesi kertoa, että yksi hinaaja vetää kerralla tukkimäärän, joka maitse kuljetettuna vaatisi 500 rekka-autoa.

Kuopion ja Soisalon välisestä vilkkaasta autoliikenteestä huolehtivat tutunkeltaiset lossit, mutta pakon sanelemana silta on kuulemma jo suunnitteilla. Salmesta eteenpäin lainehtiikin sitten reissun viimeinen etappi: Kallavesj, Kallavesj... Kun Puijon torni ilmestyy horisonttiin, tiedetään Kuopion olevan lähellä. Kymmenen ja puoli tuntia oli vietetty aalloilla, päivällinenkin nautittu: salaatti, porsaanelike pippurikastikkeella, hedelmämousse.

Mikä oli saanut kuopiolaisen **Paula Söderlundin** ja hänen tyttärensä **Pauliina Söderlund-Hännisen** lähtemään epävakaana kesänä risteilylle? He olivat näet edellisenä aamuna todenneet, että ilma on "hussakka", mutta uskalsivat kuitenkin astua laivaan Kuopiossa ja seilata Puijolla Heinäveden reittiä Savonlinnaan. - Saimme aurinkoisen päivän ja vesi oli "pläkätyyni". Savonlinnassa yövyimme kesähotelli Totissa, jonka tasolle ja palveluille annamme neljä tähteä. Varsinainen syy matkaan oli se, että me molemmat olemme entisiä leppävirtalaisia, ja minä halusin päästä lapsuuteni maisemiin seilaamaan. Nyt haave on toteutunut ja kaiken kaikkiaan olemme erittäin tyytyväisiä, Paula kiitteli. Äiti ja tytär tekivät siis vesitse rengasmatkan sanan varsinaisessa merkityksessä.

Sophien ja Patrickin hyppy tuntemattomaan tuotti laiva- ja festivaalimatkan Saimaalle

Entä pariislainen pariskunta **Sophie** ja **Patrick Saurat**? - Löysin kansainvälisestä matkaoppaasta Savonlinnan ja m/s Puijon. Kiinnostuin suuresti, koska en tuntenut Suomea ja kuitenkin olen matkailualalla ja työni puolesta järjestänyt kulttuuripainotteisia ryhmämatkoja Venäjälle ja muihin slaavilaisiin maihin, Sophie kertoi. - Nämä järvimaisemat tarjoavat aivan muuta nähtävää kuin laivamatkat tasamaastaisen Venäjän leveitä jokia pitkin.

Olimme hieman epätoivoisia, kun emme löytäneet Puijo-laivasta englanninkielistä informaatiota eikä matkalippujen ostaminen netin kautta onnistunut. Hämmästyimme kuultuamme, että lipun voi ostaa laivalta, samoin junalipun Helsinki – Savonlinna saatoimme ostaa rautatieasemalta! Ranskassa ei enää voi ostaa yhtäkään matkalippua muualta kuin netistä. (Latojan tieto: Puijon englanninkielinen esite on tarkastusta vaille).

Kun kerroin Sophielle ja Patrickille, että lauantaina Puijo ajaa Heinävedelle ja jää sinne kahdeksi päiväksi korkeatasoisen musiikkifestivaalin risteilylaivaksi, he kiinnostuivat oitis. Sophie meilasi Pariisiin Intermèdes-firmaan tietoa Puijosta ja musiikkifestivaalista, ja kas: pian sieltä tuli ilmoitus, että ensi kesänä Intermèdes järjestää kuuden hengen festivaalimatkan. Sophien ja Patrickin "hyppy tuntemattomaan" voi vielä poikia Saimaan vesille ja tapahtumakartalle vaikka mitä!

Teksti ja kuvat: Sakari Karttunen

Järvisydämessä Puijo kävi vain pyörähtämässä, sillä laituripaikkaa ei laivalle sopimuksesta huolimatta löytynyt. Saimaan suurimmalle huvijahdille kyllä oli laituritilaa.

Sulku täyttyy, ja pian Puijo lähtee ylittämään Unnukanselkää.

Yksi reitin viehätöksistä piilee aavojen ulapoiden ja salmien vaihtelussa. Leppävirran kapeikossa kapteenin on oltava tarkkana.